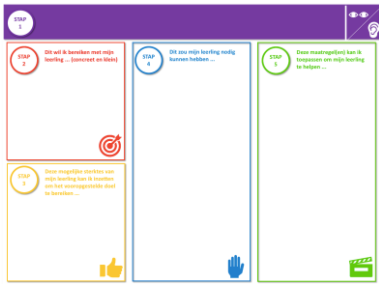

Deze mogelijke sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

POSITIEVE DSM (24 WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE STERKE KANTEN)

The VIA Classification of 24 Character Strengths

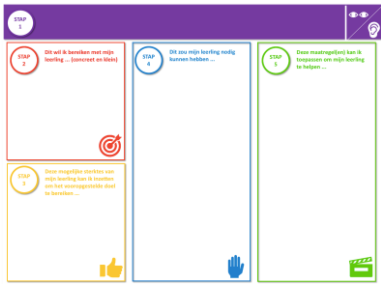
ViaCharacter.org

WISDOM	CREATIVITY • Originality • Adaptive • Ingenuity	CURIOSITY • Interest • Novelty-Seeking • Exploration • Openness	JUDGMENT • Critical Thinking • Thinking Things Through • Open-mindedness	LOVE OF LEARNING • Mastering New Skills & Topics • Systematically Adding to Knowledge	PERSPECTIVE • Wisdom • Providing Wise Counsel • Taking the Big Picture View
COURAGE	BRAVERY • Valor • Not Shrinking from Fear • Speaking Up for What's Right	PERSEVERANCE • Persistence • Industry • Finishing What One Starts	HONESTY • Authenticity • Integrity	ZEST • Vitality • Enthusiasm • Vigor • Energy • Feeling Alive	
HUMANITY	LOVE • Both Loving and Being Loved • Valuing Close Relations with Others	KINDNESS • Generosity • Nurturance • Care & Compassion • Altruism • "Niceness"			SOCIAL INTELLIGENCE • Aware of the Motives/Feelings of Self/Others • Knowing what Makes Other People Tick
JUSTICE	TEAMWORK • Citizenship • Social Responsibility • Loyalty			FAIRNESS • Just • Not Letting Feelings Bias Decisions About Others	LEADERSHIP • Organizing Group Activities • Encouraging a Group to Get Things Done
TEMPERANCE		FORGIVENESS • Mercy • Accepting Others' Shortcomings • Giving People a Second Chance	HUMILITY • Modesty • Letting One's Accomplishments Speak for Themselves	PRUDENCE • Careful • Cautious • Not Taking Undue Risks	SELF-REGULATION • Self-Control • Disciplined • Managing Impulses & Emotions
TRANSCENDENCE	APPRECIATION OF BEAUTY & EXCELLENCE • Awe • Wonder • Elevation	GRATITUDE • Thankful for the Good • Expressing Thanks • Feeling Blessed	HOPE • Optimism • Future-Mindedness • Future Orientation	HUMOR • Playfulness • Bringing Smiles to Others • Lighthearted	SPIRITUALITY • Religiousness • Faith • Purpose • Meaning

©Copyright 2004-2013, VIA Institute on Character

Deze mogelijke sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

POSITIEVE DSM (24 WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE STERKE KANTEN)

Creativiteit

Vindingrijk, ziet en doet dingen op een unieke manier, origineel & flexibel in denken.

Nieuwsgierigheid

Op zoek naar nieuwe dingen en ervaringen, stelt vragen, belangstelling voor de wereld.

Kritisch denken

Objectief oordeel, analytisch, logisch denker, onpartijdig, denkt dingen door.

Leergierigheid

Willen leren van nieuwe kennis, vaardigheden en onderwerpen.

Levenswijs

Goed inzicht, wijze adviezen, ziet het geheel in perspectief, integreert ideeën.

Moed

Dapper, deinst niet terug voor uitdaging, moeilijkheid of pijn, komt op voor zijn mening.

Doorzettingsvermogen

Afmaken wat je bent begonnen, volhouden, overwint obstakels, maakt dingen af.

Oprechttheid

Authentiek, integer zijn, eerlijk en open over zichzelf.

Enthousiast

Levenslustig, energiek, voelt zich actief en levendig.

Liefde

Vermogen liefde te geven en te ontvangen, naastenliefde, sterke waarde hechten aan relaties.

Vriendelijkheid

Gul, vrijgevig, zorgzaam voor anderen en zichzelf, altruïstisch, behulpzaam.

Sociale intelligentie

Bewust van motieven, gevoelens van anderen en zichzelf. Begrijpt wat anderen motiveert.

Teamwerk

Goed kunnen samenwerken, loyaal aan de groep, sociale verantwoordelijkheid.

Rechtvaardigheid

Niet bevooroordeeld raken door gevoelens naar anderen, eerlijk.

Leiderschap

Organiseert activiteiten met groepen, spoort groepen aan en leidt ze, brengt anderen in beweging.

Waarderen

... van schoonheid en uitblinken. Bewondering voor en zien van wat er mooi, geslaagd is.

Dankbaarheid

Dankbaar voor het goede, laat dankbaarheid ook zien naar anderen.

Hoopvol

Optimistisch, toekomstgericht, heeft een positieve kijk en verwachting van de toekomst.

Humor

Speels, vrolijk, houdt van grapjes en brengt een glimlach bij anderen.

Spiritualiteit

Ervaart zingeving, geloof, betekenis. Heeft samenhangende ideeën over een groter doel.

Vergevingsgezindheid

Tekortkomingen van anderen en zichzelf accepteren, mensen een tweede kans geven.

Bescheidenheid

Daden voor zichzelf laten spreken, nederig, richt zich op anderen.

Bedachtzaamheid

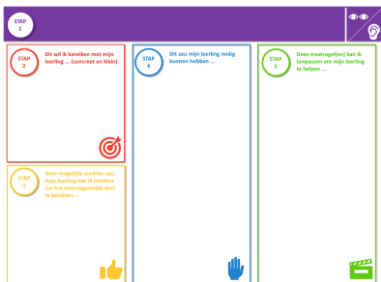
Voorzichtig, zorgvuldig, geen dingen doen waar je later spijt van krijgt.

Zelfregulatie

Zelfbeheersing, discipline, kan eigen impulsen en emoties controleren.

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Bronnenkaart 1

Coöperatief leren Vijf sleutelbegrippen

Samenwerking heeft pas succes als de leerlingen voldoen aan de vijf sleutelbegrippen :

1. positieve wederzijdse verantwoordelijkheid / afhankelijkheid
2. individuele verantwoordelijkheid / aanspreekbaarheid
3. directe interactie
4. aandacht voor samenwerkingsvaardigheden
5. aandacht voor het groepsproces

"Niemand weet alles, iedereen weet iets."

De kinderen moeten het gevoel hebben elkaar nodig te hebben bij de opdracht. Zij weten dat ze elkaar nodig hebben om een activiteit met succes uit te kunnen voeren. Het succes van de individuen in een team wordt sterk bepaald door het succes van de anderen. Eén kind kan door de wederzijdse verantwoordelijkheid niet zonder de anderen. Alle groepsleden moeten dit weten. Ze moeten inzien dat ze aan elkaars succes bijdragen, hoe ze op een positieve wijze wederzijds afhankelijk zijn.

Wanneer kinderen dat begrijpen, weten ze dat :

- de inspanning van elk groepslid gevraagd wordt om een groepsresultaat te behalen.
- ieder groepslid een eigen bijdrage levert aan de gemeenschappelijke inspanning.

Een leraar kan dit resultaat bereiken door een taakverdeling te hanteren. Elk groepslid heeft een taak, die nodig is voor het bereiken van het eindresultaat. Het is de bedoeling dat kinderen materiaal en informatie delen.

Er zijn verschillende manieren om de wederzijdse afhankelijkheid te stimuleren.

- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid vanuit de structuur

Werken met 'experts' is een samenwerkingsstructuur die positieve wederzijdse afhankelijkheid stimuleert

- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid vanuit het doel

De groep krijgt een gemeenschappelijk doel dat de leden met elkaar, dus als groep moeten zien te bereiken.

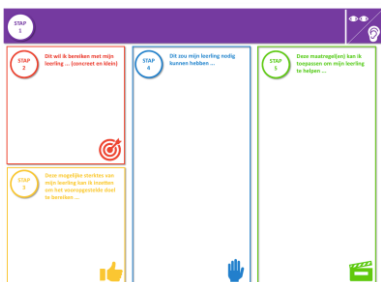
Een voorbeeld uit de gymzaal: een leerling moet op een mat over een bepaalde afstand gedragen worden, zonder de mat met de handen te dragen.

Mogelijke uitkomst: het lichtste kind gaat boven op een mat liggen, de overigen gaan op handen en knieën zitten met de mat op hun ruggen. Zo kruijen zij naar de overkant.

Andere mogelijke uitkomst: kinderen gaan naast elkaar liggen met de mat boven op hen en draaien als boomstammen om. Wanneer zij aan de achterkant onder de mat vandaan komen, lopen zij weer naar voren en worden weer onderdeel van de 'menseijke rupsband'

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERatieve WERKVORMEN

- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid door taakverdeling
De taken worden in de groep zo verdeeld, dat er samen effectiever en sneller gewerkt wordt dan wanneer de leerlingen in hun eentje aan de opdrachten werken.

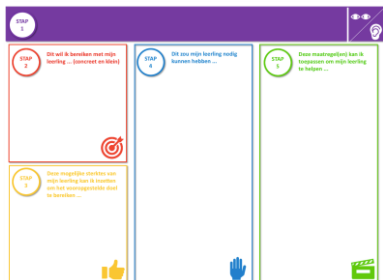
Het opsplitsen van de taak in deeltaken, een werkstuk waarin ten minste vier onderdelen aan de orde moeten komen of ieder groepslid maakt twee sommen van de gegeven acht opdrachten.
- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid door materiaal
De groepsleden zijn afhankelijk van elkaar omdat het materiaal beperkt is.

Er is slechts één opdrachtvel, één antwoordvel met één stift, één schaar, lijnstift of naslagwerk...
- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid door aanvullende rollen
Per groep vervult elk groepslid een rol die functioneel is voor een goede samenwerking.

Het ene kind bewaakt de tijd terwijl de andere de antwoorden noteert en weer een andere zich kan voorbereiden op de verslaggeving tijdens het plenummoment.
- positieve wederzijdse verantwoordelijkheid door beloning
Kinderen krijgen naast een individueel cijfer ook nog een groepscijfer voor de prestatie van de groep als geheel. Hierdoor kan hun individueel cijfer naar boven of naar beneden worden afgerond.

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Bronnenkaart 2

Coöperatief leren Vijf sleutelbegrippen

Samenwerking heeft pas succes als de leerlingen voldoen aan de vijf sleutelbegrippen :

1. positieve wederzijdse verantwoordelijkheid / afhankelijkheid
2. **individuele verantwoordelijkheid / aanspreekbaarheid**
3. directe interactie
4. aandacht voor samenwerkingsvaardigheden
5. aandacht voor het groepsproces

Dit betekent dat elk groepslid verantwoordelijk is voor zowel de eigen inbreng in de groep als voor het eindresultaat van de groep. Het doel van samenwerking is namelijk niet alleen samenwerking. Het doel van samenwerking is dat de individuele groepsleden er beter van worden.

"Wat kinderen / leerlingen vandaag samen kunnen doen, kunnen ze morgen alleen doen". Na afloop van de samenwerking zouden individuele leerlingen een analoge opdracht beter moeten kunnen maken dan voor het samenwerken. Individuele aanspreekbaarheid is een manier om er zeker van te zijn dat alle groepsleden van het samen werken beter worden.

Valkuilen :

Het sleutelbegrip wordt niet gerealiseerd wanneer één of meer groepsleden 'erbij hangen'. Dat vormt inderdaad een hinderpaal bij het invoeren van samenwerken.

In bijna elke groep zit er wel een 'trekker' die initiatief neemt. In bijna elke groep zit er wel een 'lifter' , iemand die anderen het werk laat doen en de resultaten uiteindelijk overneemt. Daarmee doen vaak één of twee leerlingen het werk voor de anderen. Leraren zien dat als een groot nadeel. En terecht !

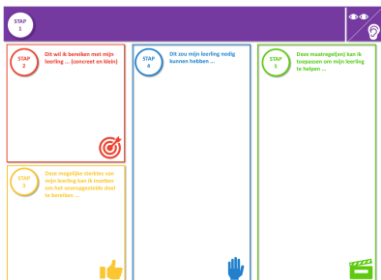
Ook de leerlingen die zich wel inzetten, verzetten zich in de toekomst tegen de groepssamenstelling omdat hij geen zin heeft steeds dezelfde medeleerlingen op sleeptouw te moeten nemen. Dit er bij hangen, het 'liften' bij de anderen, wordt in de hand gewerkt wanneer individuele aanspreekbaarheid ontbreekt. De individuele verantwoordelijkheid moet dus vorm krijgen. Dat kan op verschillende manieren.

Enkele mogelijkheden :

- Leerlingen krijgen tijdens voor- en nabespreking van de opdrachten willekeurig de beurt. Ze weten dat de leraar iemand zal aanduiden om namens de groep het antwoord, de werkwijze, ... te geven. Dat antwoord kan ~~gecheckt~~ worden bij de andere groepsleden.
- Leerlingen weten dat ze achteraf individueel beoordeeld worden op hun inbreng in de groep als geheel.
- Leerlingen weten dat ze na afloop van de opdracht / lessen een individuele toets of test krijgen.
- Leerlingen krijgen de opdracht een gedeelte van het eindproduct individueel voor te stellen.
- Leraar observeren het samenwerken de individuele verantwoordelijkheid/ aanspreekbaarheid van alle groepsleden en geven hen feedback.
- De opdrachten worden zo gestructureerd, dat leerlingen elkaar de uitkomst moeten vertellen of een deel van de oplossing hebben. ('gedeelde informatie')
- Leerlingen in een groep werken met verschillende viltstiften of kleurpotloden. Op die manier is het duidelijk wie wat gemaakt heeft.
- Leerlingen krijgen rollen toebedeeld : materiaalmeester, tijdbewaker, verslaggever, secretaris,..... De leraar let er op dat bij volgende momenten van samenwerken de rollen anders verdeeld worden.

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Bronnenkaart 3

Coöperatief leren Vijf sleutelbegrippen

Samenwerking heeft pas succes als de leerlingen voldoen aan de vijf sleutelbegrippen :

1. positieve wederzijdse verantwoordelijkheid / afhankelijkheid
2. individuele verantwoordelijkheid / aanspreekbaarheid
3. **directe interactie**
4. aandacht voor samenwerkingsvaardigheden
5. aandacht voor het groepsproces

De opdracht is zo geformuleerd dat deze de leerlingen uitnodigt om veel te praten. Door veel te praten wisselen de leerlingen kennis, ideeën en informatie uit. Bovendien ontdekken zij dat ze samen meer weten dan alleen. Elk groepslid moet ook daadwerkelijk zijn steentje aan de het gesprek en het denkproces kunnen bijdragen. De interactiepatronen en de (verbale) uitwisseling zorgen voor positieve resultaten. Die worden door positieve wederzijdse afhankelijkheid en individuele aanspreekbaarheid gestimuleerd.

De leerlingen moeten dus maximaal gestimuleerd worden om elkaar te helpen, ideeën uit te wisselen, elkaar te ondersteunen, feedback te geven aan elkaar.

Als de opdracht van zo'n niveau is dat 'zwakkere' leerlingen volledig buitengesloten zijn, is die opdracht niet geschikt voor heterogene groepen.

Het is belangrijk dat alle leerlingen aan de beurt komen. Hierover kunnen werkafspraken gemaakt worden. Of degene die praat heeft een voorwerp in zijn handen, om de beurt / in vaste volgorde praten... Ook rollen en taken kunnen bevorderen dat alle leerlingen bij de opdracht betrokken worden en met elkaar discussiëren.

Interactie over de opdracht.

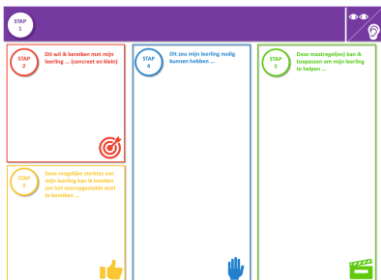
De opdracht dwingt de groepsleden er toe om te overleggen over keuzes die gemaakt moeten worden, mogelijke oplossingsstrategieën, argumenten,... Iedereen bedenkt zelf eerst bv. drie argumenten voor of tegen. Vervolgens worden die argumenten één voor één vergeleken (rondje met individuele verantwoordelijkheid) en tenslotte maakt de hele groep een gemotiveerde keuze voor de twee sterkste argumenten. Elk lid van de groep kan daarbij op de argumentatie aangesproken worden (individuele aanspreekbaarheid)

Als samenwerkend leren, directe interactie tussen de groepsleden vereist waardoor ze elkaars leren stimuleren, dan is de opstelling van groot belang. De tafels worden zo opgesteld dat directe interactie ook fysiek kan plaatsvinden.

" Neus tegen neus, teen tegen teen "

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Bronnenkaart 4

Coöperatief leren Vijf sleutelbegrippen

Samenwerking heeft pas succes als de leerlingen voldoen aan de vijf sleutelbegrippen :

- 1 positieve wederzijdse verantwoordelijkheid / afhankelijkheid
- 2 individuele verantwoordelijkheid / aanspreekbaarheid
- 3 directe interactie
- 4 **aandacht voor samenwerkingsvaardigheden**
- 5 aandacht voor het groepsproces

Voor samenwerking zijn vaardigheden nodig, zowel in het werken met één partner als het werken in kleine groepen. Het gaat hierbij om vaardigheden als elkaar leren kennen en elkaar vertrouwen, helder en duidelijk communiceren, (én luisteren!), elkaar accepteren en ondersteunen,.... Niet alle leerlingen bezitten die in voldoende mate.

Een leraar besteedt bewust aandacht aan samenwerkingsvaardigheden (inscholing).

Voordat het samenwerkend leren begint, kan een leraar bewust stilstaan bij een in te oefenen vaardigheid. Hij vertelt dat deze vaardigheid besproken wordt aan het eind van het samenwerkend leren.

Bijvoorbeeld: deze samenwerkingsopdracht ga ik letten op 'elkaar aankijken, wanneer een leerling tegen anderen praat'.

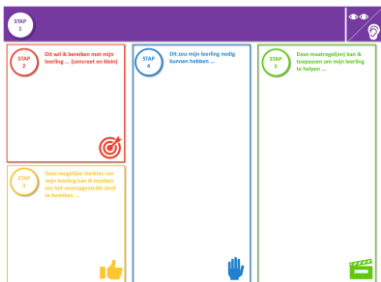
In de evaluatie komt deze inscholingsvaardigheid terug.

Enkele specifieke basisvaardigheden van het samenwerkend leren zijn:

- elkaars naam gebruiken
- elkaar aankijken tijdens het praten
- vriendelijk op elkaar reageren
- elkaar gelegenheid geven mee te doen
- een inbreng durven hebben
- duidelijk praten, zodat andere je verstaan
- meewerken aan de groepsopdracht
- luisteren naar elkaar
- elkaar uit laten praten
- de inbreng van een andere accepteren
- bij je groepje blijven
- rustig praten en werken
- materiaal met elkaar delen
- om de beurt praten
- aan de taak doorwerken tot deze af is
-

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

COÖPERATIEVE WERKVORMEN

Bronnenkaart 5

Coöperatief leren Vijf sleutelbegrippen

Samenwerking heeft pas succes als de leerlingen voldoen aan de vijf sleutelbegrippen :

1. positieve wederzijdse verantwoordelijkheid / afhankelijkheid
2. individuele verantwoordelijkheid / aanspreekbaarheid
3. directe interactie
4. aandacht voor samenwerkingsvaardigheden
5. **aandacht voor het groepsproces**

Na een samenwerkingsopdracht kijken de leraar en leerlingen gezamenlijk naar het proces en product van het samenwerken. De evaluatie heeft een expliciete plaats en functie binnen het samenwerkend leren. De leerling moet namelijk (kunnen) reflecteren op hoe het proces verlopen is.

De vragen die een leraar zou kunnen stellen zijn:

- Hoe is het samenwerken gegaan ?
- Heeft iedereen zijn rol gehouden ?
- Wat ging goed bij het samenwerken ?
- Wat ging er minder ?
- Wat zou je de volgende anders doen ?
- Wat heb je van de anderen geleerd ?
- Hoe ging het 'elkaar-aankijken-als-je-met-de-anderen-praatte' ?
- ...
- Was de opdracht duidelijk geformuleerd ?
- Waren de taken du/ rollen duidelijk voor iedereen ?

Het gevolg van hiervan is dat de leerlingen zich meer bewust worden van hun eigen bijdrage aan het groepsproces en die van hun medeleerlingen. Ze leren op die manier ook inzien hoe samenwerking tot stand komt.

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.
GOEDE BAND MET LEERLINGEN

ONDERWIJS
MAAK JE
SAMEN

TIEN TIPS VOOR EEN GOEDE BAND MET JE LEERLINGEN

1 Ken je leerlingen bij naam en wees op de hoogte van *hun* interesses.

3 Laat je vak eens vaker varen: werk expliciet aan de groepsvorming en *investeer daar tijd in*. Je wint de tijd dubbel en dwars terug doordat je beter met de groep kunt werken.

2 Wees *authentiek*; leerlingen pikken er zo doorheen als je iets doet dat niet bij jou past.

4 Ontvang je leerlingen persoonlijk. Kies jouw manier om de leerlingen *een hartelijk welkom* bij de deur te geven.

5 Geef iets van jezelf; vertel iets over jezelf dat hen werkelijk interesseert. *Sta ook open* voor hun verhalen.

6 *Stel je grenzen* en communiceer die zo duidelijk mogelijk; ga daarover niet in discussie.

7 Vergeet vooral je *humor* niet!

8 Laat leerlingen merken wat je van hen verwacht; benoem *het positieve*.

10 Geniet van *mooie ontmoetingen* en *gesprekken* en benoem die ook voor jezelf en de ander.

9 Stap eens uit je *comfortzone* en doe iets onverwacht, hoe klein ook.

Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

EFFECTIEVE FEEDBACK

Je feedback naar je leerlingen is effectief als die een systematisch onderdeel is van zowel proces- als productevaluatie.

Je feedback is het geheel van mondelinge en schriftelijke bijsturing die je aan je leerlingen geeft zodat:

- elke leerling bij aanvang van een taak/toets/handeling/proces duidelijk weet wat er van hem verlangd wordt, wat de te bereiken doelen zijn (= Feed-up)
- elke leerling duiding krijgt bij de gemaakte fouten en hoe deze in de toekomst kunnen voorkomen worden (Feed-back)
- elke leerling bij een lopende taak/toets/handeling/proces zich dadelijk kan bijsturen om tijdens het vervolgproces meer vooruitgang te kunnen boeken (Feed-forward)

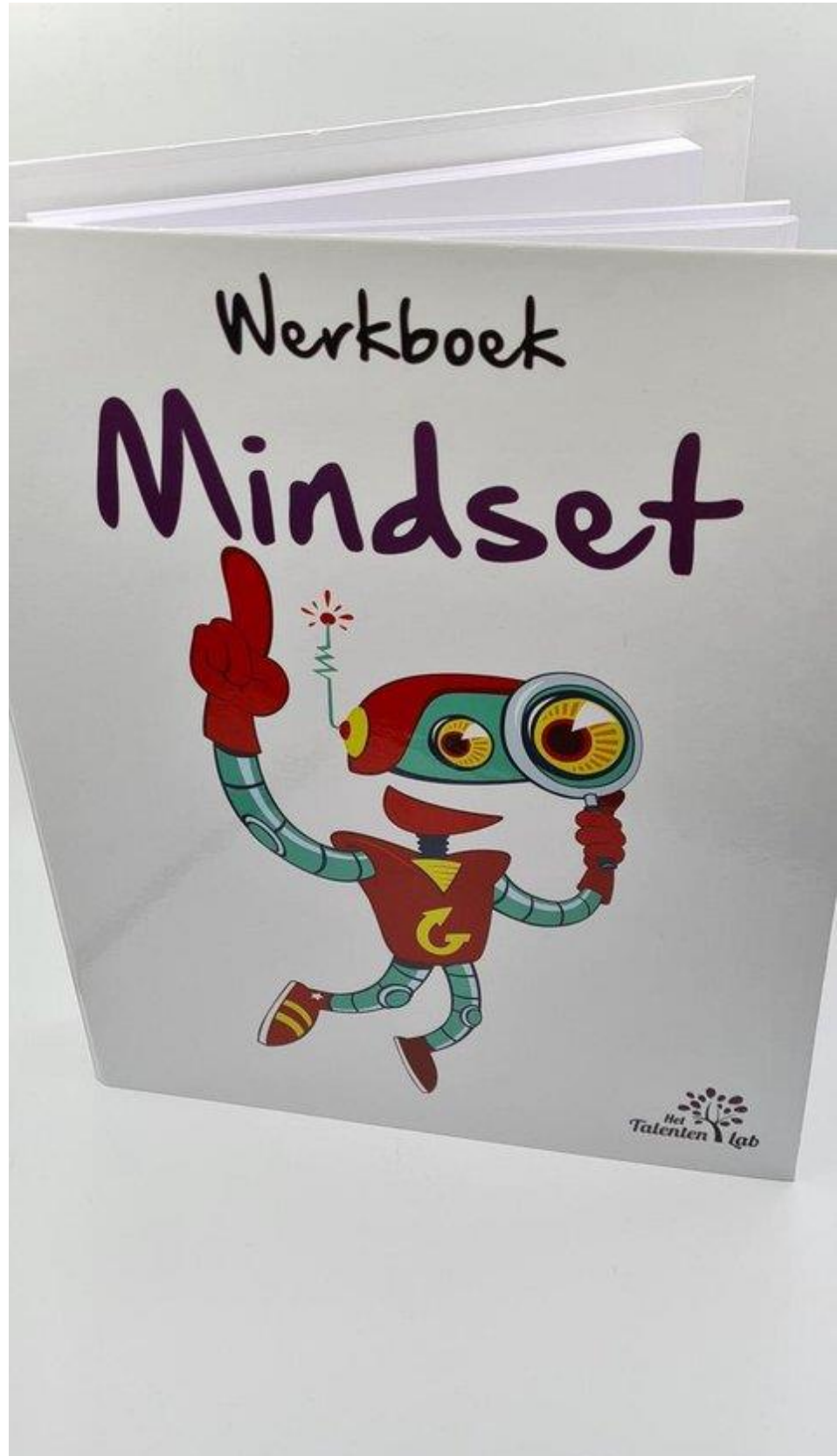
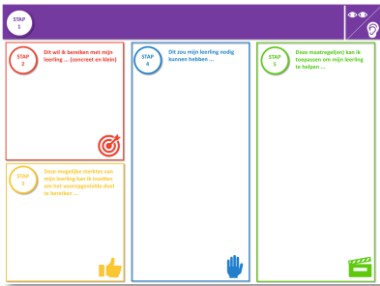
Je feedback zet je leerlingen aan na te denken over hun eigen resultaten (zelfreflectie) om zo te vorderen in het eigen leerproces.

Je vindt het uiteraard ook belangrijk dat jij als leraar aan zelfreflectie doet:

- was de opdracht/vraag, ... duidelijk?
- bereik ik met deze opdracht de gewenste doelstellingen (leerplan)?
- stuur ik voldoende bij?
- is de opdracht niet te gemakkelijk/moeilijk, ...?

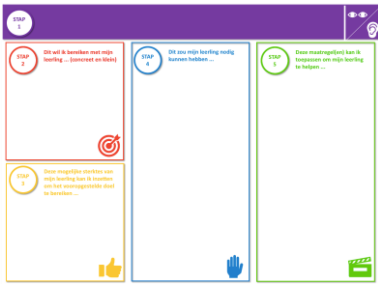
Ik merk dat mijn leerling weinig gemotiveerd is.

WERKBOEK MINDSET

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

CONTROLLEREN VAN BEGRIIP

Techniek 18: Begrip toetsen

stapstenen voor het controleren van begrip

monitoren of iedereen het begrijpt tijdens het lesgeven

eerst instructie geven

- succeservaringen voor alle leerlingen

Techniek 13: Stap voor stap

dan pas vragen stellen

- vragen over de onderwezen leerstof

Techniek 3: Rekken

denktijd bieden

- iedereen activeren, uitwisselen

Techniek 25: Korte stop

willekeurig beurten geven

- zeker zijn dat iedereen leert

Techniek 22: Bliksembeurt

Techniek 28: Iedereen schrijft

luisteren

- monitoren van het leerproces

Techniek 2: Goed is goed

feedback geven

- herhalen, herformuleren, herinstructie

Techniek 1: Weet niet geldt niet

Techniek 39: En nog eens

Techniek 44: Precies prijzen

directe instructie.nl

Ik merk dat de leerling moeite heeft om zich te concentreren.

ENERGIZER

Wat is een energizer?

Uit hersenonderzoek komt langzamerhand steeds meer het bewijs dat beweging een belangrijke rol speelt voor een gezond en lerend brein.

Een energizer is een kleine opdracht die zorgt voor afwisseling in de les, voor het losmaken van energie en voor het richten van de aandacht. Het doel van een energizer is ook vooral dat het leuk is. Dat er even een moment is van plezier maken met elkaar.

Behalve dat energizers leuk zijn om te doen, kun je ze ook gebruiken om aandacht en concentratie te oefenen.

Een voorbeeld

Wie is het?

Als spelleider neem je 1 persoon uit de klas in gedachten. Iedereen uit de klas gaat staan.

Om de beurt stelt iemand uit de klas een vraag aan de spelleider om er achter te komen wie de spelleider in gedachten heeft.

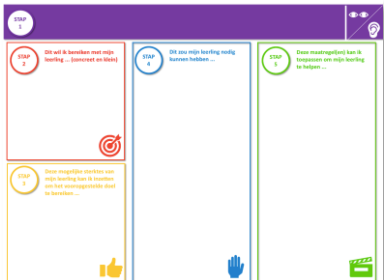
Bijvoorbeeld: Heeft hij/zij een bril? Antwoord: Nee

Dan mag iedereen met een bril gaan zitten. Antwoord: Ja. Dan mag iedereen zonder bril gaan zitten.

Vervolgens komt de volgende vraag.

Hoeveel vragen heeft de klas nodig om achter de persoon te komen die de spelleider in gedachten heeft.

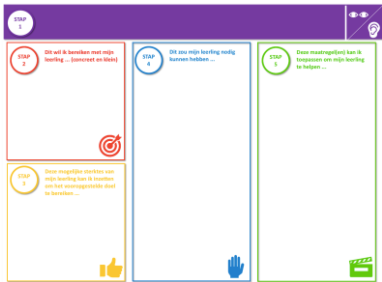
Variant: Laat een leerling voor in de klas staan en iemand in gedachten houden.

Ik merk dat mijn leerling moeite heeft om zich te concentreren.

STUDY BUDDY & KOPTELEFOON

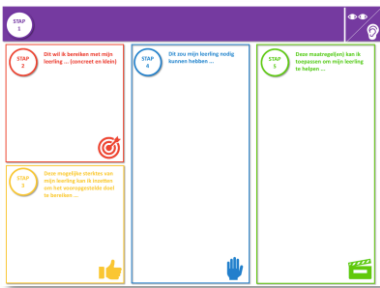
Ik merk dat de leerling moeite heeft om aan de slag te gaan met taken en opdrachten.

VIJFSTAPPENPLAN

1. Ga eerst na of de leerling de instructie goed heeft begrepen: weet hij precies wat hij moet doen? Vraag de leerling wat het gaat doen.
2. Help de leerling bij het analyseren waarom hij niet taakgericht kan werken:
 - Waarom lukt het niet?
 - Vind je het moeilijk? Denk je dat het gaat lukken?
 - Hoe komt dat?
 - Wat heb je nodig om zelfstandig aan de slag te kunnen gaan?
3. Help de leerling bij het plannen van zijn werk.
 - Hoe zou het je wel goed lukken?
 - Hoeveel sommen/regels denk je af te krijgen?... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak.
 - Hoeveel fouten mag je van jezelf maken? ... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak. De boodschap is : "Fouten zijn goed, daar leer je van!"
4. Help de leerling bij het beoordelen van de resultaten.
 - Hoe is het gegaan? Ben je tevreden over wat je gemaakt hebt?
 - Relateer het aan de afspraak over hoeveel goed en hoeveel fout.
5. Help de leerling bij het verklaren van het resultaat.
 - Het is goed gegaan (je hebt er .. goed en .. fout): hoe denk je dat dat komt?
 - De boodschap: omdat je je best hebt gedaan; inzet loont, je hebt er zelf invloed op. Geef een positieve verklaring. Zo krijgt de leerling er grip op en ziet het weer perspectief.

Ik merk dat de leerling onnauwkeurig en slordig werkt

ZELFINSTRUCTIMETHODE

WAT MOET IK DOEN?

HOE GA IK HET DOEN?

IK DOE MIJN WERK.

IK KIJK MIJN WERK NA.

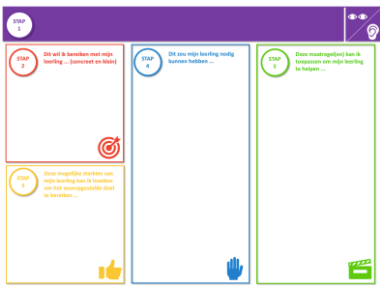

IK HEB HET GOED GEDAAN!

Ik reflecteer

StiBCO/Emiel van Doorn

Ik merk dat de leerling vaak om bevestiging vraagt.

ALGEMENE TIPS TER VERBETERING VAN DE WERKHOUDDING

Leerlingen die moeilijk aan het werk gaan of blijven hebben hulp van hun leraar nodig. Zo kunnen ze leren taakgericht te werken. Leerlingen die problemen hebben met zelfstandig werken, beginnen meestal aan een opdracht met een bepaalde verwachting. Als leerlingen in het verleden vaak hebben ervaren een opdracht niet goed en snel te kunnen maken, zullen met deze negatieve verwachting aan hun werk beginnen: “Het zal me wel weer niet lukken”. Als het dan inderdaad niet lukt, dan is hun verklaring “het maakt niet uit wat ik doe, het lukt toch niet” weer bevestigd. Ze beginnen dus maar niet aan werk of beginnen, maar werken niet door (kijken rond, storen andere leerlingen, gaan rond lopen, potloden slijpen, enz). En zo is de cirkel rond. De leerling ervaart machteloosheid. Het niet doorwerken is geen onwil, maar onkunde. De leerling heeft behoefte aan ondersteuning van de leraar, zodat het weer succeservaringen op kan doen. Wat kun je als leraar doen?

Kies een moment, waarbij je wat ruimte hebt, bijvoorbeeld omdat de andere leerlingen zelfstandig werken. Zorg ervoor dat de opdracht niet te moeilijk is. Maak duidelijke afspraken over wat de leerlingen mogen doen als ze klaar zijn. Begin pas met de extra individuele hulp als de andere leerlingen rustig aan het werk zijn.

Na de klassikale instructie: ga je naar de leerling toe.

1. Ga eerst na of de leerling de instructie goed heeft begrepen: weet hij precies wat hij moet doen? Vraag de leerling wat het gaat doen.
2. Help de leerling bij het analyseren waarom hij niet taakgericht kan werken: waarom lukt het niet?
 - Vind je het moeilijk? Denk je dat het gaat lukken?
 - Hoe komt dat?
 - Kun je deze opdracht maken zonder van je plaats te gaan?
3. Help de leerling bij het plannen van zijn werk.
 - Hoe zou het je wel goed lukken?
 - Hoeveel sommen/regels denk je af te krijgen?... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak.
 - Hoeveel fouten mag je van jezelf maken? ... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak. De boodschap is : Fouten zijn goed, daar leer je van!

Tussendoor gaat de leraar naar de leerling toe als het wegdroomt. “Gaat het lukken? Hoe ver ben je al?” en “Ga maar verder, ik ben heel benieuwd”. Toon belangstelling en vertrouwen dat het gaat lukken (verwoord een positieve verwachting). Als de leerling klaar is met zijn werk, steekt het zijn/haar vinger op en de leraar gaat meteen naar de leerling toe.

4. Help de leerling bij het beoordelen van de resultaten.
 - Hoe is het gegaan? Ben je tevreden over wat je gemaakt hebt?
 - Relateer het aan de afspraak over hoeveel goed en hoeveel fout
5. Help de leerling bij het verklaren van het resultaat
 - Het is goed gegaan (je hebt er .. goed en .. fout): hoe denk je dat dat komt?
 - De boodschap: omdat je je best hebt gedaan; inzet loont, je hebt er zelf invloed op. Geef een positieve verklaring. Zo krijgt de leerling er grip op en ziet het weer perspectief.

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

BEURTENBAKJE & WISBORDJE

BEURTENBAKJE

Als je zeker wilt zijn dat alle leerlingen je instructie hebben begrepen, dan laat je geen vingers opsteken maar geef je willekeurige beurten. Geef drie leerlingen de beurt. Op die manier heb je een betrouwbare steekproef. Gebruik hiervoor een beurtenbakje met alle namen van je leerlingen. Doe na de beurt de naam weer in het bakje.

Het geven van willekeurige beurten zorgt ook voor een actieve leerhouding bij alle leerlingen. Het zijn namelijk vaak dezelfde vingers die omhoog gaan. Vaak zijn dit de sterke leerlingen, terwijl je ook wilt weten of andere leerlingen de instructie hebben begrepen. Bovendien hebben juist deze leerlingen extra veel baat bij verwoorden en succeservaringen.

Je kunt je leerlingen extra succeservaringen bieden door gebruik te maken van de zogenaamde 'smokkelstok'. Bij de derde beurt trek je weer een stokje maar in plaats van de naam te lezen die erop staat zeg je de naam van die leerling die een succes(je) kan gebruiken. Doordat deze het antwoord al twee keer heeft gehoord zal deze leerling wellicht ook het juiste antwoord snel uit zijn geheugen kunnen halen. Richt je overigens niet op antwoorden, maar laat leerlingen vooral hun aanpakstrategie verwoorden als je een vraag hebt.

Een beurtenbakje wordt dus gebruikt om ervoor te zorgen dat de beurtverdeling onvoorspelbaar is. Voorwaarde is dat alle leerlingen kunnen meedoen en de vraag in principe kunnen beantwoorden. Nadat er een vraag wordt gesteld aan de hele klas krijgt iedereen denktijd, daarna worden door de leraar met behulp van het beurtenbakje willekeurige beurten gegeven.

WISBORDJE

Wisbordjes zijn een eenvoudig en doeltreffend middel om in één oogopslag te zien of alle leerlingen je instructie hebben begrepen.

De betrokkenheid wordt verhoogd en 100% van de leerlingen neemt actief deel aan de les. Er worden geen vingers opgestoken. Er is voortdurend afwisseling tussen de leraar die instructie geeft en de leerlingen die nadenken en antwoorden. Het biedt de mogelijkheid om feedback te geven en te monitoren welke mate van begrip er is bij individuele leerlingen en de klas als geheel.

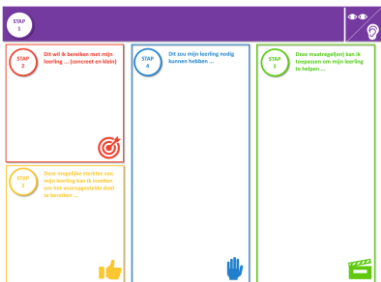
Beurtenbakje

Wisbordje

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

BBBB-KAART (BRAIN-BOOK-BUDDY-BOSS)

beschrijving

Een manier om zelfredzaamheid bij de leerlingen te stimuleren is het invoeren van het principe: **brain, book, buddy, boss** of **cerveau, cahier, compagnon, chef**. Je kunt de leerlingen aanleren om bij zelfstandig werk eerst zichzelf te bevragen (brain / cerveau), in tweede instantie te kijken naar de theorie of oefeningen in het boek (book / cahier), daarna de leerling naast hen te bevragen (buddy / compagnon) vooraleer ze hulp vragen aan de leerkracht (boss / chef).

werking

Vertel de leerlingen dat je zal werken met het volgende systeem bij zelfstandig werk. Als ze een vraag hebben, moeten ze in onderstaande volgorde hulp zoeken.

- Zichzelf bevragen (**cerveau / brain**): de opdracht herlezen, terugdenken aan de vorige les, ...
- Achtergrondinformatie opzoeken (**cahier / book**): de theorie in het boek, eerder gemaakte oefeningen, informatie op het bord herlezen, ...
- Hun medeleerling bevragen (**compagnon / buddy**): weet die exact wat er moet gebeuren? Kan hij/zij het opnieuw uitleggen?
- De leerkracht bevragen (**chef / boss**).

Het is belangrijk dat je de leerlingen hier consequent op wijst. Pas dan zal het een gewoonte worden en kan deze methode werken.

tips

- Installeer deze methode bij voorkeur van bij het begin van het schooljaar.
- Zorg dat het systeem ook zichtbaar is voor de leerlingen in de klas (een affiche naast het bord, op de werkbladen, op de powerpoint van de les,...)
- Laat de leerlingen ook zelf hun buddy kiezen als dat organisatorisch lukt.

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

BBBB-KAART (BRAIN-BOOK-BUDDY-BOSS)

TREK-JE-PLAN

1. BREIN

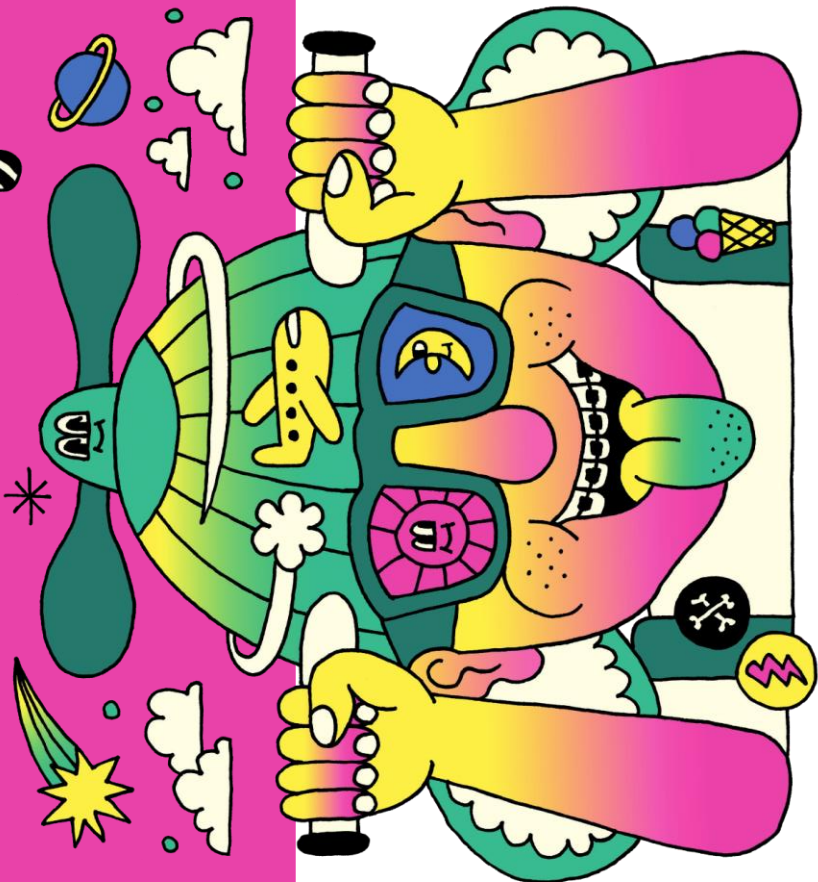
Ken ik het antwoord zelf?

2. BOEK

Kan ik het antwoord

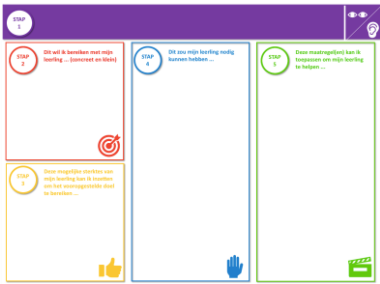
3. BUUR

4. BAAS

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

TETRA-HULP

Nieuwsbrief Leren

Fiche 06

Tetra-hulp klaswerk

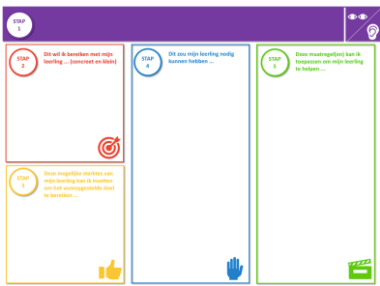
Knip de Tetra-hulp uit langs de omtreklijnen. Vouw hem zodat je vier gelijkzijdige driehoeken en drie grijze kleefstroken krijgt. Gebruik dan de kleefstroken om de Tetra-hulp vorm te geven.

	Alles loopt goed – Ik kan verder	De leerling werkt zelfstandig en doelgericht: alles is duidelijk.
	Help! Ik heb een dringende vraag	Als deze vraag niet onmiddellijk beantwoord wordt, kan de leerling niet verder met de leertaak.
	Heb je even? Mijn vraag is niet zo dringend	De leerling heeft een vraag, maar kan wel verder met de leertaak zonder dat deze vraag al beantwoord wordt.
	Ik help iemand of iemand helpt mij	De leerling heeft een vraag die perfect door een medeleerling kan beantwoord worden.

Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.

ZELFEVALUATIEKAARTEN

beschrijving

Aan de hand van de zelfevaluatiekaarten geven de leerlingen aan of ze mee zijn met de les. De leerkracht krijgt zo een visueel overzicht van de klas en kan deze input direct omzetten in concrete acties om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen.

werking

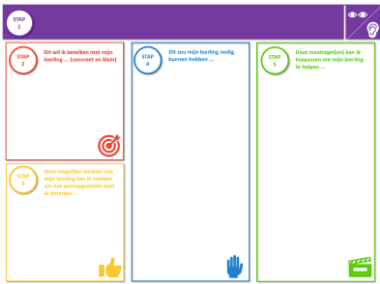
- De kaarten kunnen zowel ingezet worden bij individueel werk als in groepswerk.
- De leerlingen krijgen elk vier kleurkaarten met een opschrift:
 - de groene kaart betekent 'Ik ben goed mee met de les en ik begrijp alles.'
 - de gele kaart betekent 'Ik begrijp het nog niet helemaal.'
 - de rode kaart betekent 'Help mij! Ik begrijp het totaal niet.'
 - de witte kaart betekent 'Ik kan het! Ik werk zelfstandig aan de opdrachten.'
- De leerlingen leggen de kaarten op een stapeltje op de hoek van de bank tijdens het werken aan de oefeningen.
- De kaart die bovenaan ligt, geeft aan hoe de leerling denkt over de leerstof.
- Speel in op hetgeen de leerling nodig heeft: leg de nieuwe theorie nogmaals uit op een andere manier, geef een instructiekaart, maak oefeningen in een miniklas, herhaal in de volgende les, ...

tips

- Leg duidelijk de bedoeling van de kaarten uit aan de leerlingen.
- Beslis zelf welke kaarten je gebruikt, zo kun je alleen met de groene en de rode kaart werken.
- Spreek af dat de leerlingen de kaarten steeds in de linker-of rechterhoek van de bank leggen. Zo behoud je een beter overzicht.
- Leg aan de leerlingen uit dat de rode kaart voorrang krijgt op de gele kaart.
- Combineer deze methode eventueel met '[Brain Book Buddy Boss](#)' of laat de snelle leerlingen de anderen helpen.

Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.

GGGG-MODEL

• ZIEN IN DE KLAS

GGGG-model

Het GGGG-model staat voor:

Gebeurtenis → Gedachte → Gevoel → Gedrag

Het GGGG-model gaat er vanuit dat het belangrijk is om je bewust te worden van de invloed van je gedachten en gevoelens op je gedrag. Gedachten en gevoelens kunnen het gedrag zowel bevorderen als verstoren.

Bijvoorbeeld een storende gedachte kan zijn;

'Zie je wel, ik kan het toch niet.'

Een helpende gedachte is bijvoorbeeld;

'Als ik het vaker doe, word ik er steeds beter in.'

Een andere gedachte kan bij leerlingen leiden tot verschillende gevoelens, wat terug gezien kan worden in het gedrag. Als leerlingen zich bewust zijn van deze gedachten en gevoelens kunnen ze het eigen gedrag beter sturen.

Bij oudere kinderen is het goed om hier inzicht in te geven d.m.v. het voeren van gesprekjes. Ook het uitspelen van situaties kan nuttig zijn. Verder kunnen ook echte situaties uit de klas besproken worden aan de hand van de G-reeks.

Gebeurtenis → Wat gebeurt er?
Gedachte → Wat denk je?
Gevoel → Hoe voel je je?
Gedrag → Wat doe je?

Eventueel is het goed om een extra G toe te voegen:

Gevolg → Wat is het gevolg?

Voorbeeld om na te spelen

Gebeurtenis: Je krijgt een duw in de gang

→ Gedachte: Dat doen ze expres!

→ Gevoel: Je bent boos

→ Gedrag: Je geeft de ander een duw

Eventueel → Gevolg: Je hebt ruzie en krijgt op je kop

Bij het veranderen van storende gedachten kun je de volgende vragen stellen aan de leerling:

- Is de gedachte waar?
- Helpt de gedachte je om te bereiken wat je wilt bereiken? Eventueel kun je als aanvulling de volgende vragen stellen:
- Helpt de gedachte je om te voorkomen dat je gevoelens krijgt die je niet wilt?
- Helpt de gedachte je om conflicten te voorkomen die je niet wilt?

Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.

DOORVRAGEN & ANALYSEREN

Een denkspoor dat kan leiden tot het zelf bedenken van de oplossing of het formuleren van het antwoord. Leermeesters kunnen daarbij een zetje in de goede richting geven.

Analyseer samen met de leerling:

- Waar loopt de leerling tegenaan?
- Wat gaat er al goed? (positieve bekrachtiging werkt leerbevorderend)
- Begrijpt de leerling voldoende wat er van hem wordt gevraagd?
- Wat moet de leerling precies doen, kennen en kunnen?
- Welke strategieën heeft de leerling al ingezet?
- Wat was zijn eerste plan om het aan te pakken?
- Welke bronnen heeft hij geraadpleegd?
- Wat heeft hij al aan voorkennis?
- Wat is er op dit moment echt nodig?
- Wat kan hij nog meer doen?

Tips voor de leraar:

- Welke verrassende suggestie kun je als leraar nog geven waar een leerling nog niet aan had gedacht?
- Hoe kunnen medeleerlingen bijdragen via adequate en objectieve feedback?

Vervolgens helpt het de leerling om er later samen met de leraar op terug te komen. Als het goed is gegaan na de interventie zal dat zijn gevoel van competentie versterken. Benadrukken van het verband tussen de inzet van de leerling, het volhouden en het uiteindelijke succes geeft de leerling zelfvertrouwen.

Als het nog niet goed gegaan is, ga je als docent naast de leerling zitten en hem opnieuw coachend bevragen en bewust maken van wat de oorzaak is en welke strategieën nog nodig zijn.

Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.

FOUTENANALYSE

Leren van je fouten door analyseren (checklist voor de leerling)

Mijn cijfer voor de toets was een:

- Het cijfer klopt met het cijfer dat ik van tevoren had ingeschat (bijvoorbeeld 'ik heb een 7 en dat had ik ook verwacht')
- Het cijfer klopt niet met wat ik van tevoren had ingeschat.
 - Het cijfer was hoger dan ik dacht
 - Het cijfer was lager dan ik dacht

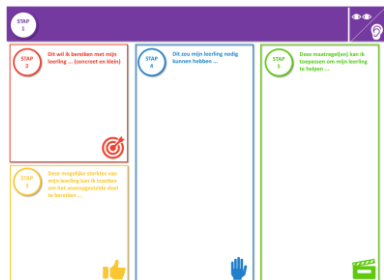
Stel jezelf de volgende vragen bij het bekijken van de gemaakte toets:

1. Wat heb ik goed gedaan? En hoe komt dat?
2. Hoeveel fouten heb ik gemaakt?
3. Zijn het vaak dezelfde fouten of juist verschillende fouten?
4. Hoe komt het dat ik een fout heb gemaakt?
 - slordigheid
 - opdracht/vraag niet voldoende begrepen
 - niet voldoende kennis
 - tijdgebrek
 - niets ingevuld
 - vraag verkeerd gelezen
 - ik raakte in de stress
 - mijn antwoord was niet uitgebreid genoeg
 - ik heb de tussenstappen niet opgeschreven
 - anders: namelijk ...
5. Wat heb ik nodig om volgende keer niet meer dezelfde fout(en) te maken?
 - Extra instructie over de leerstof
 - Meer oefenen
 - Meer tijd om te leren
 - Mijn antwoorden controleren voor ik mijn toets inlever
 - Eerder beginnen met leren
 - Hulp van mijn vakdocent
 - Nauwkeuriger werken
 - Meer tijd tijdens de toets
 - Iets doen aan mijn gevoel van stress
 - Anders: namelijk ...
6. Wat kan ik leren van de vragen die ik wel goed heb beantwoord?
7. Wat kan ik leren van de aanpak van een klasgenoot die hoger scoorde?

TIPS

- Let goed op als de vakdocent de lesstof uitlegt, de toets opgeeft en de gemaakte toets bespreekt.
- Schrijf naast je fouten of onder je toets alsnog de goede antwoorden op.
- Stel vragen over zaken die je nog niet goed hebt begrepen.
- Vraag tips aan de vakdocent hoe je de volgende keer de leerstof het best kunt voorbereiden.
- Bespreek en vergelijk je toets met klasgenoten.

Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere taken en opdrachten.

GROEIMINDSET 1

	Fixed mindset	Growth mindset
Wat je dient te weten	<p>Overtuiging Intelligentie is aangeboren en je kan hierin niet groeien of leren.</p> <p>Focus Prestatie, resultaat en vooral slim overkomen.</p> <p>Inzet Niet noodzakelijk, niet nuttig.</p> <p>Uitdaging Vermijden, geven op, zien het als bedreiging.</p> <p>Fouten Hekel aan, ontmoedigen, vermijden.</p> <p>Feedback Niet helpend, defensief, persoonlijk opvattend.</p>	<p>Intelligentie is beïnvloedbaar en je kan hierin groeien en leren.</p> <p>Proces, beter willen worden.</p> <p>Noodzakelijk, nuttig, leidt tot groei.</p> <p>Omarmen, zetten door, zien het als een kans.</p> <p>Inzetten om te leren.</p> <p>Waarderen het en gebruiken het om te leren.</p>
Wat zegt de leerling?	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan het of ik kan het niet. Als ik een fout maak dan ben ik slecht (bezig) Feedback geeft aan dat ik niet goed bezig ben. Als iemand iets kan wat ik niet kan dan ben ik jaloers, ik zal dat toch nooit kunnen. Als iets te moeilijk is, dan geef ik op. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik wil mezelf uitdagen ik ben bereid te leren. Ik leer van mijn fouten en van fouten van anderen. Ik leer van feedback. Ik zie wat al goed is en waar ik kan versterken. Ik kan nog veel leren en anderen inspireren mij. Ik zet door, mijn houding en inzet zijn bepalend.
Wat zegt de leerling tegen zichzelf om te evolueren naar een growth mindset?	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan dit niet → Ik ben hier super goed in → Ik geef het op → Het is gewoon te moeilijk → Beter dan dit kan ik het niet → Ik snap er niks van → Ik heb een fout gemaakt → Ik word nooit zo slim als zij → Dit is goed genoeg → Mijn plan A dat ik bedacht had werkte niet → 	<ul style="list-style-type: none"> Wat moet ik nog leren? Ik ben op goede weg. Ik probeer een andere strategie. Dit zal tijd en moeite kosten. Ik blijf proberen mezelf te verbeteren. Wat heb ik nodig om het wel te begrijpen? Door mijn fouten leer ik het beter. Hoe heeft hij dat voor elkaar gekregen? Kan ik echt niet beter? Gelukkig heeft het alfabet nog 25 letters.

Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere taken en opdrachten.

GROEIMINDSET 2

Begeleiden naar een growth mindset

5 vragen die leiden naar een growth mindset:

1. Wat heb je geleerd uit je prestaties vandaag?
2. Welke stappen heb je gezet die tot succes kunnen leiden?
3. Welke andere strategieën zou/had je (nog) kunnen inzetten?
4. Hoe lukte je het om door te zetten?
5. Wat leerde je van anderen vandaag?

5 feedbacktips met aandacht voor een growth mindset:

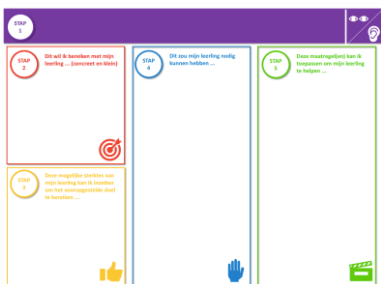
1. Ik waardeer je voor je inzet die je vandaag liet zien.
2. Het is een uitdaging maar ik ben er van overtuigd dat je het kan leren.
3. Je bent er nog niet maar dat komt wel indien je inzet blijft tonen en volhoudt.
4. Het kost tijd om te verbeteren. Weet dat ik je vooruitgang zie.
5. Het is oké om risico's te nemen/fouten te maken. Dit is net hoe we tot leren komen.

Dit wil ik bereiken met mijn lesstof... Succesret en blijf!
 Dit wil mijn lesstof nodig kunnen hebben...
 Deze maatregelen kan ik nemen om mijn lesstof te verbeteren...
 Deze maatregelen kan ik nemen om mijn lesstof te verbeteren...
 Dit wil mijn lesstof nodig kunnen hebben...
 Deze maatregelen kan ik nemen om mijn lesstof te verbeteren...

Ik merk dat de leerling niet met anderen kan samenwerken.

DE CLIM-ROLLEN

<p>organisator</p> 	<p>Wat doe je dan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Je zorgt ervoor dat de groep aan het werk blijft. ○ Je let erop dat iedereen meedoet en de kans krijgt iets te zeggen ○ Jij mag zeggen wie aan de beurt is om te praten. ○ Jij vraagt elke leerling in de groep of hij of zij begrijpt wat er moet gebeuren. ○ Als je merkt dat dit niet zo is, vraag je de groep even te stoppen en geef je uitleg. ○ Als niemand in de groep het antwoord weet, roep jij de leerkracht.
<p>materiaalmeester</p> 	<p>Wat doe je dan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Je mag van je plaats lopen om de spullen te pakken die je groepje nodig heeft. ○ Als het werk moet ingeleverd worden, doe jij dat. ○ Je zorgt ervoor dat al het materiaal weer op zijn plaats wordt teruggelegd.
<p>planner</p> 	<p>Wat doe je dan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Je maakt een tijdsindeling voor het geplande werk. ○ Je zorgt ervoor dat je groep gewaarschuwd wordt als ze teveel tijd besteedt aan één onderdeel van de taak. ○ Je houdt de toegestane tijd in het oog en je geeft tijdig het sein om te stoppen.
<p>verslaggever</p> 	<p>Wat doe je dan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jij schrijft het antwoord van de groep op. ○ Jij bespreekt met de groep waarover het verslag wordt gedaan. ○ Jij vat de opdracht kort samen om het verslag voor de klas voor te stellen. ○ Bij de nabespreking mag jij namens de groep vertellen wat jullie hebben gedaan en hoe jullie hebben samengewerkt. ○ Je organiseert de voorstelling en zorgt ervoor dat iedereen hierbij een taak heeft.
<p>bemiddelaar</p> 	<p>Wat doe je dan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Je moedigt de leerlingen in je groep aan om goed mee te doen en met elkaar samen te werken. ○ Je moedigt de leerlingen in je groep aan elkaar te helpen. ○ Je geeft de leerlingen in je groep een complimentje als ze iets goed doen. ○ Je let erop dat niemand afgekraakt wordt.

Ik merk dat de leerling niet met anderen kan samenwerken.

T-KAARTEN

Naar elkaar luisteren

Ziet eruit als ...

Klinkt als ...

je toedraaien naar wie er praat
iemand die praat aankijken
knikken met je hoofd

wat een leuk verhaal
kun je dat even uitleggen?
sst, Peter vertelt wat

Een inbreng hebben

Ziet eruit als ...

Klinkt als ...

je mond beweegt
je kijkt de groep rond
je vinger opsteken om wat
te zeggen

ik ben het daar niet mee eens, want...
mag ik nu even wat zeggen
ik vind dit, wat vinden jullie

Zachtjes overleggen

Ziet eruit als ...

Klinkt als ...

een vinger voor de mond houden
dicht bij elkaar kruipen
hand bij je oor houden

sssst, niet zo hard
misschien moeten we iets zachter praten
fluisteren

Materiaal delen

Ziet eruit als ...

Klinkt als ...

alle spullen liggen in het
midden van de tafel

wil je me de schaar even geven?
mag ik met je meekijken?
mag ik de lijm als je ermee klaar bent?

Aan de taak werken tot deze af is

Ziet eruit als ...

Klinkt als ...

blijven zitten
mee blijven werken

nog even concentreren
let maar niet op die andere groep
we moeten dit nog afmaken
we zijn nog niet helemaal klaar

200 1

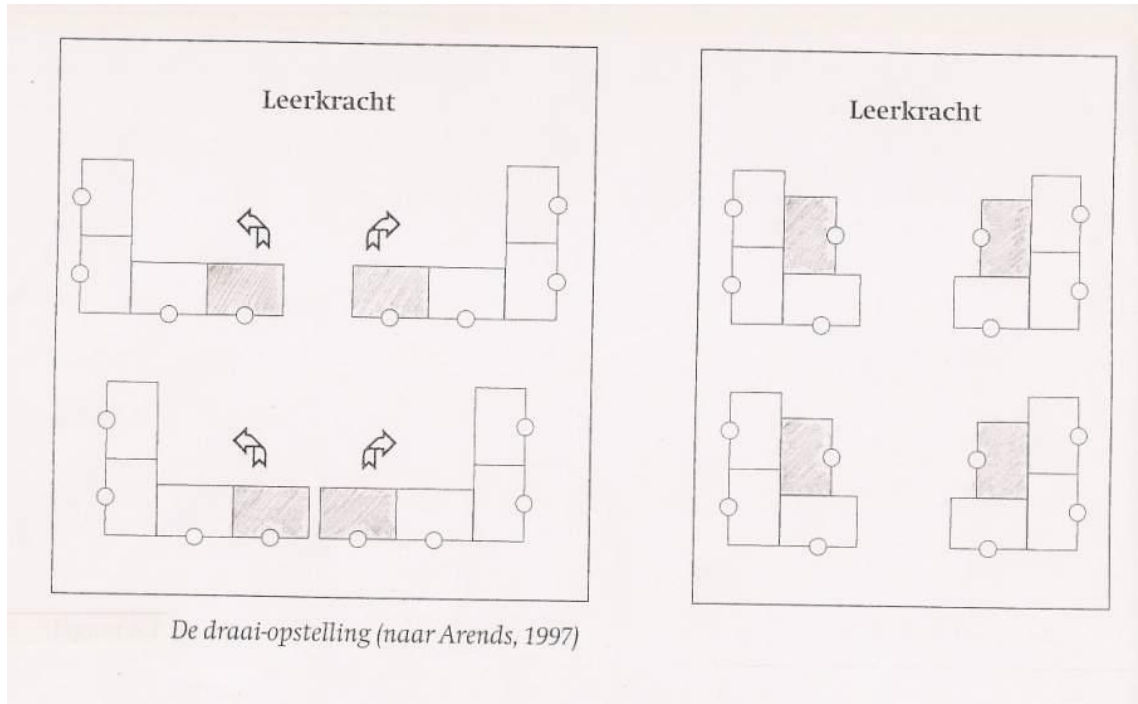
200 2 Dit wil ik bereiken met mijn leerling... concreet en klein!

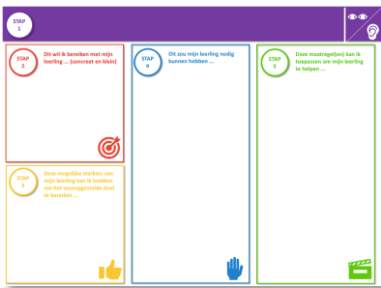
200 3 Dit doe mijn leerling zelf! Samen hebben...

200 4 Deze maatregelen kan ik nemen om mijn leerling te helpen...

200 5 Deze essentiële vaardigheden van mijn leerling kan ik beoordelen om het maatregelenplan mee te bepalen.

Ik merk dat de leerling niet met anderen kan samenwerken. DE DRAAIOPSTELLING VAN ARENDS

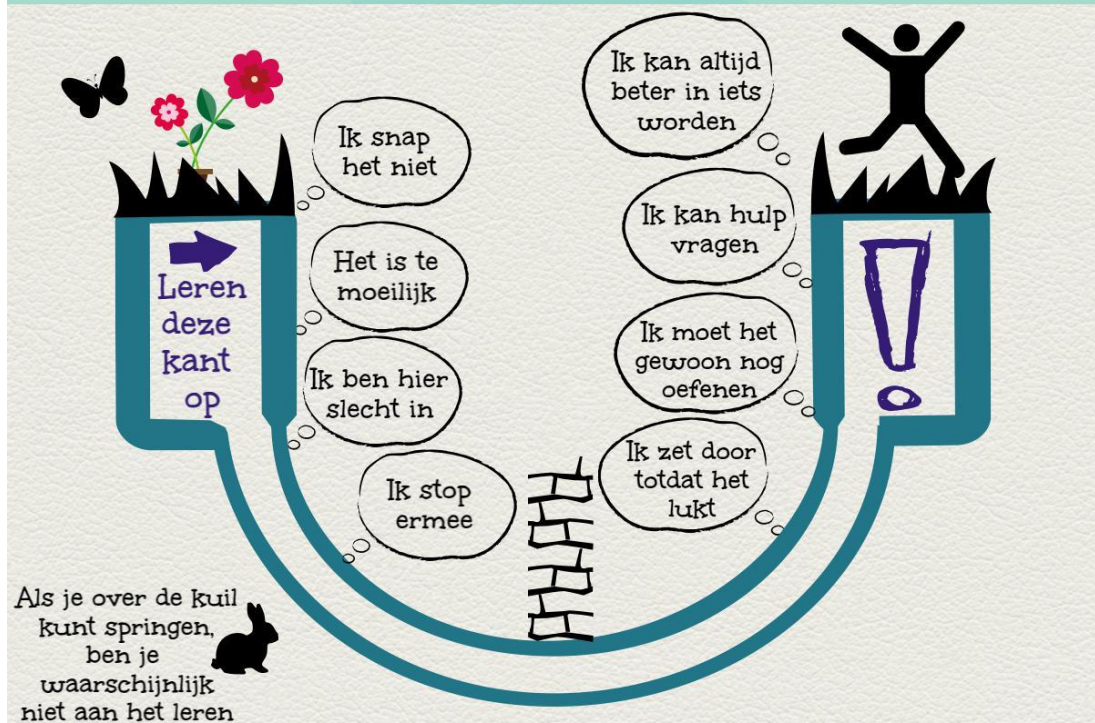

Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere taken en opdrachten.

DE LEERKUIL

Zo voelt het als je aan het leren bent

De Leerkuil

Gebruik je kwaliteiten en talenten

Geloof dat je altijd beter of slimmer kunt worden

Wees niet bang om fouten te maken

Heb het lef om uitdagingen aan te gaan

Onthoud dat leren stap voor stap gaat

Doe je best voor de dingen die je wilt bereiken

Stel doelen en maak een goed plan

Vraag hulp als dat nodig is

Geef niet op als het lastig wordt

Gebruik handige strategieën

www.hettalentenlab.nl

powered by

2023

2023 Dit wil ik bereiken met mijn leerling... concreet en klein!

2023 Dit doe mijn leerling zelf! Samen hebben...

2023 Deze vooropleiding kan ik koppelen aan mijn leerling's behoeven...

2023 Deze moeilijke taakjes van mijn leerling kan ik koppelen aan het vooropleidingen dat ik kan bieden.

👍 🙋 📺

Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere taken en opdrachten.

DE LEERKUIL2

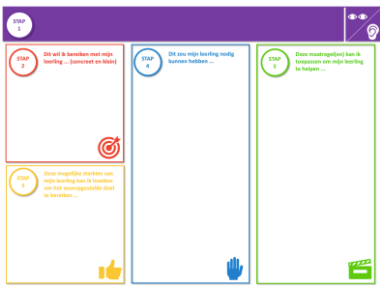
DE LEERKUIL

Platform Mindset 2023. De afbeelding is het auteursrecht van de afbeelding.

GEBRUIK JE GEREEDSCHAP!

<p>Begin bij het begin</p> <p>De uitleg lezen</p> <p>Positief denken</p> <p>Verdeel in stapjes</p> <p>Probeer het nog eens</p>	<p>Vraag iemand om hulp</p> <p>Ontspan, haal rustig adem</p> <p>'Wat zou ... nu zeggen?'</p> <p>Begin opnieuw</p> <p>Bedenk wat eerder werkte</p> <p>Vertrouw erop dat je het kunt leren</p>	<p>Ga nog ... minuten door</p> <p>Neem even pauze</p> <p>Leer van de ander</p> <p>Zet de eerste stap</p> <p>Check je werk</p> <p>...</p> <p>...</p>
--	--	---

PLATFORM MINDSET
laat talent groeien!

Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere taken en opdrachten.

DE LEERKUIL3

Wat doe ik als ik vastloop?

GEEF NIET OP

Denk niet te snel: ik kan het niet, maar probeer het gewoon. Misschien verras je jezelf!

ZOEK EEN MAATJE

Vraag je teamgenoten om hulp. Kunnen zij het aan jou uitleggen?

NEEM EEN PAUZE

Stop en denk even rustig na. Soms komt het antwoord dan vanzelf.

ZET EEN STAP TERUG

Kijk nog eens naar de leerdoelen en succescriteria. Ze helpen je begrijpen wat de bedoeling is.

GEBRUIK EEN HULPMIDDEL

Zijn er materialen op je tafel of in de klas die je kunnen helpen?

VRAAG EEN LERAAR

Als je alles hebt geprobeerd en je loopt nog steeds vast, vraag dan hulp aan je juf of meester.

<p>200 1</p> <p>200 2</p> <p>200 3</p> <p>200 4</p> <p>200 5</p>	<p>200 6</p> <p>200 7</p> <p>200 8</p> <p>200 9</p> <p>200 10</p>	<p>200 11</p> <p>200 12</p> <p>200 13</p> <p>200 14</p> <p>200 15</p>
--	---	---

Ik merk dat de leerling veel praat tijdens de les

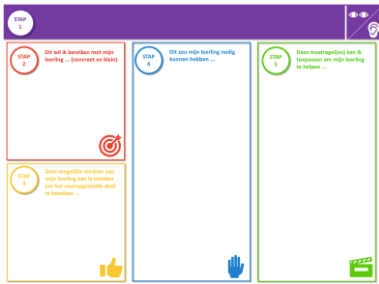
GEEF ME DE VIJF

Geef me de vijf

Ik merk dat de leerling veel praat tijdens de les

VOLUMEMETER

Stemvolume

Ik merk dat de leerling opstandig gedrag vertoont.

ABC-SCHEMA

Het ABC-schema

Inzicht krijgen in het gestelde gedrag is zowel voor de leraar als voor de leerling zelf van belang. De ABC- methode kan hiervoor een mogelijk instrument zijn. Met deze methode wordt in een gesprek tussen de leerling en de leraar (of leerlingenbegeleider) het incident in de klas of elders als in een vertraagde film overgedaan. Daarbij zijn de volgende drie fasen telkens van belang om in die achteruitkijkspiegel te vatten:

- Antecedenten: wat gebeurde er vooraf, wat was de aanleiding, de prikkel?
- Behaviour (gedrag): denken – doen – voelen (wat dacht je, wat deed je, wat voelde je daarbij);
- Consequenties: positieve gevolgen (afreageren, ...), negatieve gevolgen (straf, pijn, materiële schade, ...) en het vermijden van iets negatiefs (beloning).

Het is immers belangrijk om naast het gedrag van de leerling ook op het niveau van emoties en cognities invloed uit te oefenen.

Joris raakt door zijn impulsiviteit weer eens betrokken bij een handgemeen op de speelplaats. Het T-shirt van zijn strijdmakker is gescheurd en zal hij dus ten dele moeten vergoeden. Gedurende drie middagpauzes (onaangenaam gevolg) worden samen met hem ABC-schema's (inzicht) gemaakt.

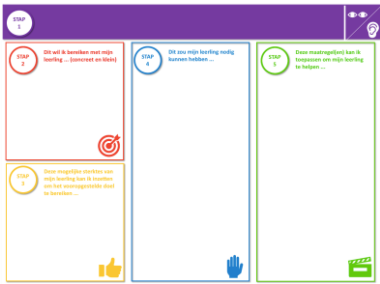
A. AANLEIDING	B. DENKEN-DOEN-VOELEN	C. GEVOLGEN POSITIEF/NEGATIEF
<p><i>“Ik was samen met Steven aan het voetballen toen Bart naar mij kwam gelopen en ik dacht dat hij mij ging duwen. Ik nam hem vast en ineens was zijn T-shirt gescheurd. Het was per ongeluk. Ik kon er echt niets aan doen. Hij is begonnen.”</i></p>	<p>- denken: <i>“Bart gaat mijn bal weer afpakken”</i></p> <p>- voelen: <i>“Ik voelde me kwaad worden”</i> - doen: <i>“Ik nam Bart vast bij zijn arm en trok aan zijn T-shirt”</i></p>	<p><i>“Alle andere leerlingen werden kwaad op mij. Toen moest ik naar de meester gaan die ook kwaad was. Nu mag ik drie keer tijdens de middag niet gaan spelen en moet ik dit papier invullen.”</i></p>

Wat uit het ABC-schema komt, zijn aanknopingspunten voor de aanpak van het probleemgedrag. Daarbij kan men werken op drie niveaus (in het voorbeeld van Joris):

- (A) de situatie: Joris mag voorlopig alleen onder toezicht met Bart spelen;*
(B) denken, doen en voelen: eigenlijk wil Bart gewoon mee voetballen en moet het spel even stilgelegd worden om hem bij een ploeg in te delen;
(C) de gevolgen: telkens als Joris – in de plaats van dadelijk te reageren – eerst vraagt wat Bart of een andere leerling wil, krijgt hij een compliment van de leraar.

Ik merk dat de leerling opstandig gedrag vertoont.

STOP-DENK-DOE-METHODE

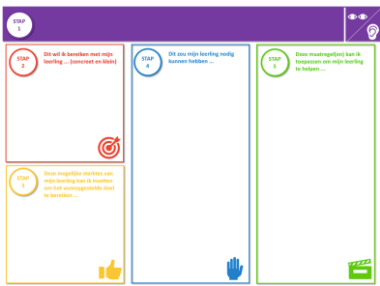

Bijlage 2: mogelijke pictogrammen Succeskaart

 <p>Wat moet ik doen?</p>	 <p>Hoe ga ik het doen?</p>	 <p>Ik doe mijn werk</p>	 <p>Ik kijk mijn werk na. Wat vind ik ervan?</p>
 <p>Wat moet ik doen?</p>	 <p>Hoe ga ik het doen?</p>	 <p>Ik doe mijn werk</p>	 <p>Ik kijk mijn werk na. Wat vind ik ervan?</p>
 <p>Wat moet ik doen?</p>	 <p>Hoe ga ik het doen?</p>	 <p>Ik doe mijn werk</p>	 <p>Ik kijk mijn werk na. Wat vind ik ervan?</p>
 <p>Wat moet ik doen? Wat is de opdracht? Wat verwacht de leerkracht van mij?</p>	 <p>Hoe ga ik het doen? Ik maak een plan: Welke spullen heb ik nodig? Waar begin ik mee? Wat doe ik daarna</p>	 <p>Ik doe mijn werk Ik werk door tot het af is.</p>	 <p>Ik kijk mijn werk na. Wat vind ik ervan? Heb ik alles gedaan? Dan kan ik het inleveren.</p>

Ik merk dat de leerling opstandig gedrag vertoont.

VOORBEELD CICO

Check in Check Out

Naam:

Datum:

CICO-begeleider:

Doel van de dag: Aantal =

Aantal =

Aantal =

Is het doel gehaald? Ja/ Nee

Handtekening van de ouders:

	Gewenst gedrag 1	Gewenst gedrag 2	Gewenst gedrag 3
Voormiddag, voor de speeltijd	 	 	
Voormiddag, speeltijd	 	 	
Voormiddag, na de speeltijd	 	 	
Middagpauze	 	 	
Namiddag, voor de speeltijd	 	 	
Namiddag, na de speeltijd	 	 	

Geef les met de **M-factor**

Vrij naar: M-fiche en M-kompas
De inzichten van de M-factor zijn gebaseerd op de zelf-determinatie Theorie, een sterk wetenschappelijk onderbouwde motivatietheorie, die in de afgelopen vier decennia werd ontwikkeld.

ABC basisbehoeften voor duurzame motivatie

AUTONOMIE

= actief kunnen participeren.
Mee aan de basis liggen van je eigen acties.
Jezelf kunnen/mogen zijn.

Leerkracht = autonomie ondersteunend
(-<-> controlerend)

BINDING

= een warm groepsklimaat ervaren.
Zich opgenomen voelen.
Gewaardeerd worden door anderen.

Leerkracht = betrokken
(-<-> kil)

COMPETENTIE

= leertaak tot een goed einde kunnen brengen.
Jezelf bekwaam voelen over wat je doet.
Zelfvertrouwen opbouwen.

Leerkracht = structurerend
(-<-> chaotisch)

6 A-SLEUTELWOORDEN

PLEZIER
POSITIEVE KLAS- EN SCHOOLBELEVING
STIMULEREN. LEUKE WERKVORMEN AANBIEDEN,
MET UITDAGINGEN AANGEPAST AAN HUN NIVEAU.

DIALOOG
HUN MENING VRAGEN, INPUT STIMULEREN,
IDEËN AANMOEDIGEN.

DUIDING
JE KEUZES UITLEGGEN, VERTELLEN WAAROM
JE IETS DOET, KADEREN.

'HUN' RITME
HET GOEDE MOMENT AANVOELEN EN GRIPEN
OM NIEUWE STAPPEN TE ZETTEN.

'HUN' STEM
LUISTEREN NAAR EN ZIEN VAN REACTIES,
POSITIEVE EN NEGATIEVE, ERKENNEN, PAS
NADIEN JOUW UITLEG GEVEN.

POS. COMM.
SPREKEN OP EEN MANIER WAARDOOR ZE ZICH
DURVEN UITEN, MET STIMULEREND
TAAIGEBRUIK.

6 B-SLEUTELWOORDEN

AANWEZIGHEID
WEES VOLDOENDE AANSPEEKBAAR
(LEERLING-LEERKRACHT) EN AANDACHTIG
(LEERKRACHT-LEERLING).

AANVOELEN
TOON OPRECHTE INTERESSE IN JE LEERLINGEN,
PROBEER AAN TE VOELEN WAT ER LEEFT BIJ
ELKE LEERLING VAN JE KLAS

STEUN
BIED INDIVIDUELE STEUN OP DE MOMENTEN
WAAROP JE LEERLING HET MOEILIK HEEFT.

WARMTE
WEES VRIENDELIJK, BIED BASISWARMTE,
VERMIJD CYNISME OF NEGATIVITEIT. EEN NEST
WAAR JE LEERLING GRAAG IS.

SAMENHORIGHEID
HET GAAT NIET OVER JULLIE EN IK, OF ZIJ EN
HEN, MAAR OVER WIJ: LEERLING,
LEERKRACHT, KLASGROEP EN SCHOOL.

POS. SFEER
ZORG VOOR EEN POSITIEF LEERKLIMAAT, PLAN
ACTIES IN EN BUITEN DE KLAS (EN SCHOOL),
ZORG VOOR POSITIEVE GROEPSDYNAMIEK.

6 C-SLEUTELWOORDEN

OVERZICHT
ZORG DAT JE LEERLINGEN WETEN WAT JIJ
PRECIES VAN HEN VERLANGT.

VERTROUWEN
GEEF EENS RUIJTE OM EENS ZELF TE
PROBEREN, ZEG AF EN TOE HOE JIJ EROVER
DENKT.

HULP
VOEL GOED AAN WANNEER JE HULP KAN
BIEDEN, VERMIJD OVER-INSTRUCTIE.

FEEDBACK
KOPPEL TERUG OP STIMULERENDE WIJZE,
BENOEM WAT ZE GOED DOEN, BIED
PERSPECTIEF.

OPVOLGING
FRIS TIJDENS JE LESSEN DE AFSPRAKEN RMET
JE LEERLINGEN PERIODIEK EVEN OP.

ZELFINZICHT
STEL VRAGEN, GEEF TIJD OM NA TE
DENKEN/SPREKEN, VUL NIET METEEN ZELF IN,
LUISTER NAAR HUN IDEE.

Ik merk dat de leerling opstandig gedrag vertoont.

M-FACTOR

Ik merk dat de leerling opstandig gedrag vertoont.

KIJKWIJZER GEWENSTE AANPAK

Algemene richtlijnen voor de aanpak van oppositioneel – opstandige leerlingen

- Maak samen met de leerling haalbare gedragsregels en –afspraken. Zo kom je tegemoet aan de behoefte aan autonomie en ervaart de leerling de afspraak als rechtvaardig. Vraag de leerling om een ‘akkoord’, dan kun je de leerling daarna aansprakelijk stellen. Na een “OK” (of handtekening) verwacht je namelijk dat de leerling zich aan de afspraak houdt, het is er immers medeverantwoordelijk voor (‘afpraak is afspraak’).
- Ga consequent om met de afspraken en regels; hanteer ze consistent (“nee = nee”). Negeer ongewenst gedrag niet, reageer er altijd direct op (‘lik op stuk beleid’). Ga niet in discussie!
- Stel duidelijke grenzen (‘tot hier en niet verder’), zeker als het gedrag van de leerling andere leerlingen benadeelt. Stel je zakelijk neutraal op (niet emotioneel of boos). Gebruik humor.
- Vraag de leerling welke oplossingen het zelf ziet. Vraag het ook aan welke afspraken het zich WEL wil en kan houden.
- Probeer met een beloningssysteem - dat je samen met de leerling opstelt - het gewenste gedrag (bijvoorbeeld “als de leraar zegt dat het tijd is om op te houden, dan doe ik dat”) te bevorderen.
- Geef hierbij vooral aan welk gedrag je WEL wilt zien, formuleer doelgedrag positief door aan te geven wat de leerling moet doen of zeggen (i.p.v. wat het niet moet doen of zeggen).
- Formuleer samen het doelgedrag, dit moet haalbaar gedrag zijn, zodat het systeem begint met een hoge kans op succes c.q. beloning. Dan is het motiverend voor leraar en leerling.
- Benoem direct – ter plekke - concreet welk gedrag gewenst is en welk gedrag ongewenst.
- Reageer meteen positief op gewenst gedrag (“goed gedaan hoe je nu meteen opstaat en je werk weg legt”) en neutraal op ongewenst gedrag (“het opvolgen van de opdracht is niet gelukt, volgende keer beter”).
- Laat de leerling de afspraken zelf opschrijven en noteren wanneer het goed/fout ging.
- Help de leerling bij het oplossen van problemen door verschillende mogelijke reacties – met hun gevolgen – met de leerling te bespreken (“wat zou je kunnen doen/zeggen?” en “wat zou er dan gebeuren?”).
- Als de leerling express materiële schade aanricht, moet het dit zelf vergoeden. Op deze manier ervaart de leerling wat de gevolgen van zijn gedrag zijn.
- Betrek de ouders bij de afspraken en regels. Het is cruciaal dat zij achter het schoolbeleid en de gemaakte afspraken staan en dit ook duidelijk aan hun kind laten merken (“dit is een goede school; de leraar heeft gelijk; je moet je aan die afspraak/regel houden”). Wanneer ouders goed geïnformeerd worden over het gedrag op school, kunnen zij thuis ook benoemen wat goed is gegaan en de leerling hiervoor belonen. Dit blijkt zeer effectief.

<p>200 1</p> <p>200 2</p> <p>200 3</p> <p>200 4</p> <p>200 5</p>	<p>200 6</p> <p>200 7</p> <p>200 8</p> <p>200 9</p> <p>200 10</p>	<p>200 11</p> <p>200 12</p> <p>200 13</p> <p>200 14</p> <p>200 15</p>
--	---	---

Ik merk dat de leerling geen band heeft met mij als leraar.

LEERLINGENCONTACTEN

Ik merk dat de leerling zich niet goed voelt in bepaalde situaties (nieuwe, onbekende, andere situaties en personen).

GEEF ME DE VIJF

Geef me de vijf is een praktische methode die leraren kan ondersteunen bij het lesgeven aan een leerling met (kenmerken van) autisme.

Deze methodiek vertrekt vanuit de behoefte aan duidelijkheid en voorspelbaarheid die een leerling (met autisme) nodig heeft. Een leerling vraagt als het ware van ons: "Geef me de 5". Of anders gezegd: WAT is mijn taak, HOE voer ik hem uit, WAAR vindt het plaats, WANNEER moet ik het doen en WIE is erbij betrokken?

Geef me de 5[®]

